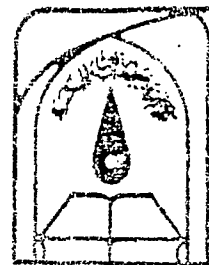

19 م 9

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

٤٢٣١

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده علوم انسانی

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد رشته حقوق جزا و جرم شناسی

نقش و جایگاه وزارت کشور در پیشگیری از بزهکاری

محمدعلی نادری

استاد راهنما

دکتر محمدجعفر حبیبزاده

استاد مشاور

دکتر علی حسین نجفی ابرند آبادی

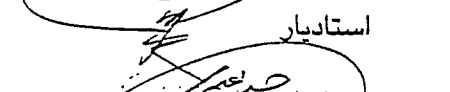

۴۲۲۳۸

بهمن ۸۰

۴۲۲۳۸

تائید اعضاء هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضاء هیات داوران نسخه نهایی پایان نامه آقای محمد علی نادری
تحت عنوان : نقش و جایگاه وزارت کشور در پیشگیری از بزهکاری
را از نظر فرم و محتوا بررسی نموده و پذیرش آن را برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد
پیشنهاد می کنند .

امضاء	رتبه علمی	نام و نام خانوادگی	اعضای هیات داوران
	دانشیار	آقای دکتر محمدجعفر حبیبزاده	۱-استاد راهنما
	دانشیار	آقای دکتر علی حسین نجفی ابرنآبولی	۲-استاد مشاور
	استادیار	آقای دکتر محمد فرجیبا	۳-استاد ناظر
	استادیار	آقای دکتر حسین غلامی	۴-استاد ناظر
	استادیار	آقای دکتر محمد فرجیبا	۵-نماینده تحصیلات تکمیلی

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس میباید بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به مرکز نشر دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه)، عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد/ رساله دکتری نگارنده در رشته *عقود تجاری و عرصه های است که*
در سال ۸۱ در دانشکده *علوم انسانی* دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار *خانم/جناب*
آقای دکتر *محمد سعید میرزا* و مشاوره سرکار *خانم/جناب آقای دکتر علی حسن نجفی* از *موسسه تخصصی اقتصاد* از
آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های نشریات دانشگاه تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به مرکز نشر دانشگاه اهدا کند دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصل کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶: اینجانب *محمد علی نازکی* دانشجوی رشته *عقود تجاری و عرصه های است که* مقطع *کارشناسی ارشد* تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

(سریه شماره (۲) کارشناسی و دکتری)

تقدیم به آنان که به من آموختند

و

گل‌های سرخی که دوستشان دارم

سپاسگزاری

سپاس بیکران ساحت قدسی یگانه آفریدگار هستی که امدادهای غیبی اش را در تحقق اهداف هر امری به کرات شاهدیم و حمد و ثنای بی پایان هم او را که توفیق انجام این پژوهش را ارزانی فرمود.

به مصداق کلام شریف "من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق" بر خود لازم می دانم از زحمات بیکران استاد گرانقدر جناب آقای دکتر محمد جعفر حبیب زاده استاد راهنمای این پایان نامه که هدایت در راهنمایی های علمی، عملی و مساعدت های بی دریغ ایشان در کلیه مراحل همواره راهگشا و مشوق این حقیر بود، صمیمانه سپاسگزاری نمایم.

الطاف همیشگی جناب آقای دکتر علی حسین نجفی ابرند آبادی مثل همیشه، به عنوان استاد مشاور این رساله نیز شامل حال اینجانب گردید که بر خود واجب می دانم در همین جا به خاطر دقت نظر و احسان فراوان ایشان چه در مورد پایان نامه و چه در هنگام ارائه دروس با تمام وجود سپاسگزاری نمایم.

از سایر اساتید محترم گروه حقوق، داوران عزیز و همچنین کلیه پرسنل معاونت آموزشی دانشکده و مسئول آموزش گروه و تمام کسانی که به نحوی در به ثمر رساندن این پژوهش نقش داشته اند کمال تشکر و سپاس را ابراز می دارم و از ایزد منان برای همگی آرزوی بهکامی و سعادت داشته و امیدوارم حقیر را در تمام مراحل زندگی شاکر و خدمتگزار درگاهش قرار دهد.

چکیده

با پیشرفت تکنولوژی و صنعت در جهان امروزی مشاهده می شود که وقوع ناامنی و بزهکاری نه تنها کاهش نیافته بلکه رو به فزونی است و غالباً به شکل پیچیده و سازمان یافته بروز می یابد، بنحوی که جوامع و سازمانهای بین المللی را نگران ساخته وایشان را به چاره اندیشی واداشته است. جامعه بشری برای رسیدن به آسایش وامنیت توسل به هر روش و وسیله ای را مجاز می شمارد. چون ایجاد ناامنی، حتی احساس ناامنی در جامعه خطرناکترین معضل یک نظام به شمار می رود، راهکاری برای جلوگیری و مهار بزهکاری - که یکی از مولفه های کلان در ایجاد ناامنی محسوب می شود - توسط اندیشمندان مطرح گردید، که همان مقوله پیشگیری است که مطمح نظر مکاتب مختلف کیفری بوده و اهمیت موضوع سبب شده که این امر در راس مصوبات سازمان ملل متحد در قالب کنگره های دهگانه سیاست های خاص در پیشگیری از بزهکاری برای جامعه ملل ارائه گردد.

بدیهی است هر کشور به نوبه خود برای محو پدیده های مجرمانه که حیات بشری را به مخاطره می اندازد از دیر باز تدابیر مختلف و متنوعی با توجه به مقتضیات درون سیستمی و شرایط زمانی و مکانی خود پیش بینی نموده است. در کشور ما عمدتاً تلاشها بر تقویت سیستم قضایی در برخورد با اینگونه پدیده ها صورت گرفته که یک برخورد مجرد، غیر انتزاعی و در جهت مبارزه با معلول بوده است. اکنون این سؤال مطرح است که آیا مناسب ترین روش و سیستم برای مهار، کنترل و مقابله با پدیده های مجرمانه که ناامنی را در پی دارند، تنها از طریق دستگاه عدالت کیفری میسر است یا تدابیر پیشگیری و ابزارمند ساختن آن به مراتب راحت و سهل تر خواهد بود. آنچه مسلم است پیشگیری یک مبحث صرفاً نظری نیست بلکه از لحاظ حقوقی وجاهت کار بردی داشته که بایستی همه جانبه تر بررسی گردد.

مبحث پیشگیری در مقررات مختلف کشور ما در حیطه صلاحیت مراجع قضایی، وزرات کشور و نیروی انتظامی مطرح گردیده است که هر کدام از این دستگاهها تفسیر خاصی از پیشگیری دارند و کم و بیش اقداماتی را به زعم خود انجام داده اند. مقوله پیشگیری در حدود وظایف و اختیارات وزارت کشور نیز به صراحت مطرح گردیده، اما آنچه مسلم است پیشگیری در کشور فاقد متولی است. به راستی کدامیک از دو قوه (قضائیه و مجریه) برای متولی بودن این مهم ذبصلاح هستند. پر واضح است واکنش دستگاه عدالت کیفری عمدتاً پس از وقوع جرم است، اما این قوه بااستناد به اصل ۱۵۶ قانون اساسی مداخله زود هنگام را قبل از وقوع بزهکاری برای خود موجه می داند. از طرفی وزارت کشور دارای مسوولیت مستقیم در خصوص ایجاد و ثبات امنیت و نظم عمومی در داخل کشور می باشد. بر این اساس تلاش گردیده پیرامون مباحث مطروحه بررسی و تجزیه و تحلیل لازم صورت پذیرد.

کلید واژه ها: بزهکاری، امنیت، پیشگیری، سیاست جنایی، وزارت کشور

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱-۴	مقدمه
۴-۷	۱ - امنیت
۷-۹	۱-۱- امنیت وضعیت است یا فرآیند
۹-۱۲	۲-۱- تقسیم بندی نظری از امنیت
۱۲-۱۴	۳-۱- تهدید محوری و فرصت محوری
۱۴-۱۷	۴-۱- امنیت از منظر مراجع قضائی و وزارت کشور

۲- کلیات تحقیق

۱۸-۲۰	۱-۲- تعریف مسئله و بیان سوالهای اصلی تحقیق
۲۰	۲-۲- سوابق مربوطه
۲۱	۳-۲- فرضیات
۲۲	۴-۲- اهداف

بخش اول

۲۳-۲۶	مبانی پیشگیری از بزهکاری در حقوق موضوعه ایران و حقوق بین الملل
۲۷-۳۰	۱-۱- فصل اول - مبانی پیشگیری در حقوق موضوعه ایران
۳۱-۳۳	۱-۱- قانون اساسی
۳۴-۳۷	۱-۱-۱- بررسی بند ۵ از اصل ۱۵۶
۳۷	۱-۱-۱-۱- بررسی اصل ۱۷۶
۳۷-۴۲	۱-۱-۲- در قوانین عادی
۳۷-۳۹	۱-۱-۲-۱- قانون نیروی انتظامی
۳۹	۱-۱-۲-۱-۱- قانون تأسیس وزارت اطلاعات

۳۹-۴۰	۱-۱-۲-۳- قانون اقدامات تأمینی و تربیتی
۴۰	۱-۱-۲-۴- قانون مبارزه با مواد مخدر
۴۰-۴۲	۱-۱-۳- سایر مقررات
۴۰-۴۱	۱-۱-۳-۱- آئین نامه سازمان زندانها
۴۱-۴۲	۱-۱-۳-۲- آئین نامه اجرائی قانون مبارزه با مواد مخدر
۴۲	۱-۱-۳-۳- اساسنامه انجمنهای حمایت از زندانیان
۴۳-۶۹	۱-۲- فصل دوم - مبانی پیشگیری از بزهکاری در مصوبات سازمان ملل متحد
۴۶-۵۲	۱-۲-۱- بررسی کنگره اول تا چهارم
۵۲-۵۹	۱-۲-۲- بررسی کنگره پنجم تا هشتم
۵۹-۶۹	۱-۲-۳- بررسی کنگره نهم و دهم
بخش دوم	
۷۰-۷۱	نهادهای تصمیم گیر وزارت کشور در قلمرو پیشگیری از بزهکاری و ناامنی
۷۲-۷۳	۱-۲- فصل اول - وظایف و تشکیلات وزارت کشور در زمینه پیشگیری از بزهکاری و ناامنی
۷۳-۷۵	۱-۱-۲- تصمیمات شورای امنیت کشور
۷۵-۷۶	۱-۱-۲-۱- ساختار
۷۶-۷۸	۱-۱-۲-۲- هدف
۷۸-۸۰	۱-۲-۱- تصمیمات شوراهای تامین استانها و شهرستانها
۸۰-۸۲	۱-۲-۱-۲- الف - ساختار و تشکیلات
۸۲	۱-۲-۱-۲- ب - اهداف و وظایف
۸۲-۸۷	۱-۲-۲- دبیرخانه های شورای امنیت کشور و شورای تامین
۸۸-۹۰	۱-۲-۲- فصل دوم - پیشگیری از بزهکاری و ناامنی در قوانین و مقررات مربوط به وظایف وزارت کشور
۹۰-۹۱	۱-۲-۲-۱- قوانین و مقررات مربوط به قبل از پیروزی انقلاب
۹۱-۱۰۰	۱-۲-۲-۲- قوانین و مقررات مربوط به بعد از پیروزی انقلاب
۹۱	۱-۲-۲-۲- لایحه قانونی اختیارات استانداران مصوب ۱۳۵۹/۳/۲۹ شورای انقلاب
۹۲	۱-۲-۲-۲- قانون راجع به تعیین وظایف و تشکیلات شورای امنیت کشور
۹۲-۹۶	۱-۲-۲-۳- مصوبه هشتادمین جلسه شورایعالی اداری مورخ ۷۸/۷/۲۸

۹۶	۴-۲-۲-۲ - شورای اجتماعی استانها
۹۶-۹۷	۵-۲-۲-۲ - دستورالعمل کمیسیون بررسی مسائل دانش آموزان
۹۷	۶-۲-۲-۲ - کمیسیون بررسی مفاسد اجتماعی
۹۸	۷-۲-۲-۲ طرح شناسایی و جمع آوری افراد متکدی و حمایت از افراد بی سرپرست
۹۸-۱۰۰	۸-۲-۲-۲ تصویب نامه شماره ۵۳۹۵۲/ت - ۲۳۷۰۰ هـ - مورخ ۷۹/۱۲/۲۶ هیات وزیران
۱۰۱-۱۰۲	۳-۲ - فصل سوم - برنامه ریزی و سیاستگذاری وزارت کشور در زمینه پیشگیری از بزهکاری و ناامنی
۱۰۲-۱۰۸	۱-۳-۲ - سیاست های موفقیت آمیز و ساز و کارهای محلی و مشارکتی
۱۰۸-۱۱۲	۲-۳-۲ - شیوه های ابتکاری در قلمرو پلیس
۱۱۲-۱۱۹	۳-۳-۲ - چگونگی نهادینه کردن پیشگیری از بزهکاری
۱۲۰	۴-۳-۲ - ارزیابی اقدامات وزارت کشور در زمینه پیشگیری از وقوع بزهکاری
۱۲۰-۱۲۳	۴-۳-۲ - الف - نقش وزارت کشور در پیشگیری غیر کیفری
۱۲۳-۱۲۵	۴-۳-۲ - ب - نقش وزارت کشور در پیشگیری کیفری
۱۲۵-۱۲۸	۴-۲ - فصل چهارم - جایگاه پیشگیری از بزهکاری در سیاست جنایی
۱۲۸-۱۳۸	۴-۲ - الف - پیشگیری
۱۳۸-۱۴۲	۴-۲ - ۱ - تدابیر نهادهای دولتی و مدنی در پیشگیری
۱۴۳-۱۴۵	۴-۲ - ۲ - سیاست جنایی مشارکتی
۱۴۶-۱۴۸	۴-۲ - ۳ - سیاست جنایی تقنینی
۱۴۸-۱۵۱	۴-۲ - ۴ - سیاست اجتماعی و فرهنگی پیشگیرانه
۱۵۲-۱۵۴	۳ - نتیجه گیری
۱۵۵	۴ - پیشنهاد
۱۵۶-۱۶۲	فهرست منابع و مآخذ
۱۶۳	چکیده انگلیسی

مقدمه :

پدیده ی مجرمانه ، اعم از انحراف و بزهکاری ، به عنوان یک واقعیت اجتماعی مطرح است . وجود بزهکاری بیش از حد معمول تهدیدی جدی برای حیات انسانی ، تمامیت فردی و اموال انسانهاست . زیرا جرم پایه های زندگی اجتماعی را تهدید می کند و وقوع بیش از حد این جرایم نه فقط با اصول مسلم نظم اجتماعی تعارض دارد ، بلکه همراه خود ضایعاتی همچون ، سختی و رنج انسانها ، به هدر رفتن منابع اقتصادی ، سرخوردگی شهروندان و وخامت کلی در کیفیت زندگی را به ارمغان می آورد . بر این اساس امنیت هر شهروند در مقابل جرم بی تردید نیاز اساسی بشر است که تأمین و ثبات آن از اهم وظایف دولتها است . میزان رشد جرائم و ناامنی در سراسر جهان ، به سبب رشد جمعیت ، صنعتی شدن جوامع ، جابجائی جغرافیایی افراد ، تحرک اجتماعی و گسترش شهرها، مسئله پیشگیری از جرم و کنترل آن را سر لوحه برنامه های بین المللی و ملی کشورها قرار داده است . هدف نگارنده نیز در این راستا است که نقش و جایگاه واقعی یکی از دستگاههای مهم کشور ایران یعنی وزارت کشور را در بخش مدیریتی و سیاستگذاری در پیشگیری از بزهکاری و ناامنی مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار دهد .

وزارت کشور یکی از مهمترین و حساسترین وزارتخانه های کشور است که از لحاظ سلسله مراتب اداری تحت نظر قوه مجریه است . به راستی این نهادچه مسوولیتهای را در کشور داراست . اصولاً از نام وزارتخانه ها بلافاصله می توان متوجه شد که حوزه و قلمرو ماموریتشان در چه اموری است . مثلاً حوزه فعالیت وزارت راه و ترابری در خصوص راهها و جاده ها اعم از زمینی ، هوائی و دریایی است یا وزارت آموزش و پرورش پیرامون آموزش و تحصیل در کشور دارای مسوولیت است ، و به همین ترتیب یک مامور وزارت راه یا کار یا نفت مشخص است که چه وظایفی را دارد . اما این تشخیص در حوزه ماموریت وزارت کشور

و مسوولیت مامور وزارت کشور به راحتی امکان پذیر نیست . بطور خلاصه می توان گفت وزارت کشور و سازمانهای زیر مجموعه آن در استانها (استانداریها) و در شهرستانها (فرمانداریها) و در بخشها (بخشداریها) ، مجری سیاست های عمومی دولت در ابعاد مختلف (عمران و آبادی ، اقتصادی ، امنیتی و انتظامی ، سیاسی و فرهنگی و علمی) است . این امر در استانها و شهرستانها بخوبی نمایان است که استانداران و فرمانداران در تمامی ابعاد مذکور دارای مسوولیت هستند ، و به عنوان یک مقام هماهنگ کننده ، نظارت عالی بر مجموعه اداری آن استان یا شهرستان را دارند. بهمین سبب استاندار ، نماینده عالی دولت و وزارت کشور در هر استان است ، که حسب قوانین و مقررات متعدد دارای مسوولیتها و اختیارات متنوعی است . برای انجام این وظایف ، کمسیونها ، کمیته ها یا شوراهای مختلفی پیش بینی گردیده است که عموماً : استاندار یا فرماندار به عنوان مقام عالی دولت دارای مسوولیت مستقیم است و موظف به ایجاد هماهنگی در بین دستگاهها و توسعه استان در تمام ابعاد است .

از اهم وظایف این وزارتخانه ، بررسی امور امنیتی در داخل کشور (امنیت عمومی) است . به همین دلیل وزارت کشور دارای حوزه معاونت امنیتی و انتظامی است که وظیفه حفظ امنیت و نظم عمومی جامعه را به عهده دارد. همچنین استانداران و فرمانداران دارای وظایف امنیتی هستند و در قوانین و مقررات گوناگونی که شرح آن خواهد آمد ، به صراحت مسوول امنیت در استان ، استاندار و در شهرستانها ، فرماندار تعیین شده است . مباحث امنیتی در استان ها و شهرستانها در قالب شورایی بنام شورای تامین که دارای ترکیبی مشخص و در یک دوره معین برگزار می شود ، مورد بررسی ، تجزیه و تحلیل قرار می گیرد. تصمیم نهایی بر عهده استاندار یا فرماندار است . بهمین منظور در ستاد وزارت کشور دبیرخانه شورای امنیت کشور مستقر است و امور مربوط به شورای امنیت کشور را پیگیری می نماید ، که حسب مفاد

اصل ۱۷۶ قانون اساسی این شورا یکی از شوراهاى فرعى شورای عالی امنیت ملی است ، و
على الاصول وزير کشور رياست آن را به عهده دارد .

تلقى این نهاد دولتی از امنیت عمدتاً معطوف به مولفه هاىی است که بطور مستقیم و
غير مستقیم ، توسط عوامل انسانی و یا عوامل طبیعى ، آسایش ، نظم و امنیت عمومى را
مختل ساخته و در ترویج نا امنی در جامعه نقش موثری را ایفا می کنند. دیدگاه وزارت کشور
از پدیده امنیتی ، فارغ از دیدگاه قانون مجازات اسلامى و سایر دستگاههاى امنیتی از مقوله
امنیت است . تلقى وزارت کشور عموماً ناظر بر موضوعاتی است که در قالب جرائم عمومى از
جمله سرقت ، قتل و غارت ، قطع طریق ، بروز ناهنجاریهای اجتماعى و غیره رخ می دهد . این
نوع تلقى منصرف از جرائم علیه امنیت و آسایش عمومى مقرر در فصل پنجم قانون مجازات
اسلامى (بخش تعزیرات) است . دغدغه خاطر و نگرانى مجموعه امنیتی این دستگاه در
پیشگیری ، مقابله و کنترل جرایمى است که بصورت عینى نا امنی را در میان شهروندان
بوجود می آورد . از جمله سرقت با تنوع و گستردگی اش در رأس موضوعات امنیتی این نهاد
قرار دارد که نسبت به این نوع پدیده مجرمانه بسیار حساس هستند و حتى کمسیونهایى در
وزارتخانه و استانداریها به منظور بررسی و تحلیل از این جرم وجود دارد.

در مجموع ، بررسی کمی و کیفی جرایم عمومى بخش عمده ای از مباحث امنیتی این
وزارتخانه (استانداریها - فرمانداریها) را به خود اختصاص می دهد . زیرا وقوع چنین جرایمى
امنیت عمومى را مختل می سازد ، وزارت کشور نسبت به اینگونه پیش آمدها حساس است و
در پیگیری چنین موضوعاتی داراى مسؤولیت است .

از دیدگاه جدید، انحرافات که بصورت ناهنجاریهای اجتماعى در جامعه بروز می یابد نیز شامل
مباحث امنیتی می شود . با مذاقه درمجموعه قوانین و مقررات مربوط به وظایف و اختیارات

این نهاد و زیر مجموعه های آن (استانداریهها و فرمانداریها) در مقوله امنیتی و مسائل اجتماعی بطور مشخص از اقدامات پیشگیرانه بحث به میان آمده است .

نکته قابل بررسی این است که صلاحیت و حدود وظایف این وزارتخانه در خصوص پدیده ی مجرمانه که به صورت جرم یا سایر انحرافات در جامعه بروز پیدا می کند، چیست . شاید در ابتدا این سؤال مطرح شود که ارتباط وزارت کشور با بزهکاری چگونه قابل توجیه است . با کمی دقت این ابهام رفع می شود . چون مجموعه امنیتی این نهاد در پیشگیری از بزهکاری برابر مقررات دارای مسوولیت است و اصولاً یکی از اهم وظایف این نهاد حفظ و ثبات امنیت است .

بنابراین در وهله اول شناخت مقوله امنیت و در ثانی ساز و کار مناسب برای حفظ و ثبات آن دارای اهمیت است . بدین ترتیب در مقدمه ، به بررسی مقوله امنیت ، که مرتبط با مسوولیت‌های محوله این وزارتخانه است خواهیم پرداخت و در متن در مورد ابزار مناسب بحث خواهیم کرد .

۱- امنیت

(امنیت از منظر وزارت کشور یعنی فقدان پدیده های مجرمانه و هر گونه عدم تهدید علیه آسایش و نظم عمومی علیه مال ، جان ، ناموس و عرض مردم)

موضوع امنیت ، از این جهت مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار می گیرد که امنیت از دیدگاه وزارت کشور ناظر بر پدیده های مجرمانه اعم از بزهکاری و انحرافات اجتماعی است . از آنجا که تأمین امنیت حق شهروندان است و هر کس این حق را دارد که خواهان ثبات امنیت در جامعه باشد، در هر کشوری دستگاه معینی مکلف به تأمین این حق شهروندان است

تا با هماهنگی و همکاری سایر نهادها بتواند به این وظیفه مهم و حیاتی دولت عمل نماید . در کشور ما بخش عمده ای از این وظیفه حیاتی به عهده وزارت کشور است.

وجود امنیت از عمده ترین و اساسی ترین نیازهای حیاتی جوامع بشری است . مقوله امنیت قدمتی به طول تاریخ بشری دارد . اندیشه های سیاسی عصر جدید که از " توماس هابز " شروع می شود اساساً فلسفه وجودی تشکیل دولت را امنیت می داند . ارمغان امنیت برای انسانها نعمت بس بزرگی است که پیشرفت جامعه ، انسانها و حیات فردی و اجتماعی در گرو برقراری و ثبات آن است . هابز می گوید: ((انسانها در شرایط طبیعی در آزادی مطلق بسر می برند و لذا در امنیت صرف هستند ، آزادی و امنیت دو طرف یک سکه اند که در تضاد قرار می گیرند ، انسان با فروختن مقداری از آزادی خود ، امنیت بدست می آورد و این اولین مرحله تبدیل انسان طبیعی natural man به انسان عقلی و اجتماعی (social man) است))^۱.

وجود بی نظمی و نابسامانی در هر بخشی از جامعه متأثر از کم توجهی و یا بی برنامهگی مسئولان ذیربط است ، وزارت کشور متولی اصلی و هماهنگ کننده اقدامات اجتماعی جهت تأمین امنیت اجتماعی است . هر حادثه ای که در مقاطع زمانی و مکانی مختلف ، موجب تشویش اذهان عمومی و ایجاد نگرانی منطقه ای یا عمومی می شود ، باید از نظر وزارت کشور به دقت مورد توجه قرار گیرد . به خصوص در موارد اخلال در نظم و آسایش و امنیت عمومی لازم است واکنش مناسبی با در نظر گرفتن جنبه های جرم شناسی موضوع صورت پذیرد . وزارت کشور حسب قوانین و مقررات جاری مسئولیت نظارت و هماهنگی در ثبات امنیت در کلیه ابعاد و امور جاری داخل کشور را دارد . آنچه بیشتر مد نظر است مصونیت

^۱ - ژرژ گوروچ ، جبرهای اجتماعی و اختیار یا آزادی انسانی ، مترجم حسن حبیبی ، تهران سال ۱۳۵۸ انتشار ، شرکت سهامی انتشار ، ص ۹۲ به بعد